KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 7 päivänä kesäkuuta 2006,

valtiontuesta, jonka Saksa on myöntänyt viininviljelyalan tuottajaorganisaatioiden osuuksien hankintaan

(tiedoksiannettu numerolla K(2006) 2070)

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(2007/57/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan,

on kehottanut edellä mainitun artiklan mukaisesti asianomaisia esittämään huomautuksensa [1] ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I. MENETTELY

(1) Toimenpiteestä ilmoitettiin komission yksiköille 19 päivänä huhtikuuta 2001 päivätyllä kirjeellä vastauksena komission kirjalliseen tiedusteluun. Koska toimenpide oli jo pantu täytäntöön kyseisenä ajankohtana, tuki kirjattiin ilmoittamattomien tukien rekisteriin numerolla NN 32/01.

(2) Lisätietoja toimitettiin 13 päivänä helmikuuta 2002, 5 päivänä heinäkuuta 2002 ja 5 päivänä joulukuuta 2002 päivätyillä ja 18 päivänä helmikuuta 2002, 9 päivänä heinäkuuta 2002 ja 10 päivänä joulukuuta 2002 saapuneiksi kirjatuilla kirjeillä. Tuesta keskusteltiin lisäksi maatalouden pääosaston tiloissa 25 päivänä kesäkuuta 2002 pidetyssä kokouksessa.

(3) Komissio ilmoitti 2 päivänä lokakuuta 2003 päivätyllä kirjeellä SG (2003) D/232035 Saksalle aikomuksestaan aloittaa kyseisen tuen (tuki nro C 60/2003) osalta EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* [2]. Komissio kehotti asianomaisia esittämään huomautuksensa kyseisestä tuesta.

(5) Komissio sai 18 päivänä marraskuuta 2003, 23 päivänä joulukuuta 2003 ja 12 päivänä helmikuuta 2004 päivätyissä ja 25 päivänä marraskuuta 2003, 5 päivänä tammikuuta 2004 ja 17 päivänä helmikuuta 2004 saapuneiksi kirjatuissa kirjeissä huomautuksia asianomaisilta ja tuen myöntäneiltä Saksan alueviranomaisilta.

(6) Saksa esitti 5 päivänä marraskuuta 2003 päivätyssä ja 6 päivänä marraskuuta 2003 saapuneeksi kirjatussa kirjeessä huomautuksen komissiolle.

(7) Saksa toimitti 7 päivänä maaliskuuta 2005 päivätyssä ja 9 päivänä maaliskuuta 2005 saapuneeksi kirjatussa kirjeessä komissiolle täydentäviä huomautuksia ja pyysi tukitoimenpiteen arvioimista EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalous- ja kalastusalalla 6 päivänä lokakuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1860/2004 [3] 5 artiklan mukaisesti.

II. KUVAUS TUESTA

II.1. Tukitoimenpiteen nimi

(8) Tuki viininviljelijöiden tuottajaorganisaatio-osuuksien hankintaan Rheinland-Pfalzissa

II.2. Oikeusperusta

(9) Toimenpiteen täytäntöönpano perustuu seuraaviin hallinnollisiin ohjeisiin:

Förderrichtlinie zur Gewährung von Zuschüssen aus Mitteln des Landkreises *Bernkastel-Wittlich* zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft beitreten

Förderrichtlinie zur Gewährung von Zuschüssen aus Mitteln des Landkreises *Cochem-Zell* zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft / Erzeugergemeinschaft beitreten

Förderrichtlinie zur Gewährung von Zuschüssen aus Mitteln des Landkreises *Trier-Saarburg* zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft / Erzeugergemeinschaft beitreten

Mitteilung der Verbandsgemeinde *Schweich*, die Zuschüsse des Landkreises *Trier-Saarburg* zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft / Erzeugergemeinschaft beitreten, zu erhöhen.

[1] EUVL C 267, 6.11.2003, s. 2.
[2] Ks. alaviite 1.
[3] EUVL L 325, 28.10.2004, s. 4.

(10) Bernkastel-Wittlichin piirikunnan hallintoviranomaisten ohjeissa määrätään tietyn tuottajaorganisaation/osuuskunnan (*Moselland*) osuuksien hankintaan myönnettävästä tuesta. Cochem-Zellin piirikunnan hallintoviranomaisten ohjeet sisältävät vastaavanlaisia määräyksiä, mikä on johtanut käytännössä siihen, että tukea myönnetään yksinomaan osuuksiin *Moselland*-osuuskunnassa. Trier-Saarburgin piirikunnan hallintoviranomaisten ja Schweichin paikallisviranomaisten ohjeita ei ole suunnattu millekään erityiselle tuensaajalle vaan yleisesti Saksan markkinarakennelain mukaan hyväksytyille osuuskunnille ja tuottajaorganisaatioille.

II.3. **Toimenpiteen tarkoitus**

(11) Toimenpiteen tarkoituksena oli lisätä tuottajaorganisaatioiden korjaamien rypäleiden osuutta ja vähentää vapaasti litroittain muutoin kuin tuottajaorganisaatioiden kautta myytävän viinin osuutta. Tämän toivottiin osaltaan vakauttavan hintoja litroittain myytävän viinin markkinoilla. Samalla haluttiin pitkällä aikavälillä vähentää yksittäisten tilojen viinintuotantokapasiteettia erityisesti Mosel-Saar-Ruwerin viininviljelyalueen pienillä viinitiloilla.

(12) Tuella korvattiin viinitiloille osa viinintuottajien osuuskuntien / tuottajaorganisaatioiden, jäljempänä 'tuottajaorganisaatiot', osuuksien hankkimisesta aiheutuneista kustannuksista. Tuki myönnettiin, kun viininviljelijä sitoutui säilyttämään osuutensa viiden vuoden ajan hakemuksen esittämispäivästä. Lisäksi yrityksen oli tuottajaorganisaatioon liityttyään tuotava mukanaan viininviljelykäytössään oleva pinta-ala ja toimitettava tuottamansa rypäleet, puristemehu ja viini kokonaisuudessaan tuottajaorganisaatiolle. Viininviljelijä velvoitettiin myös luopumaan tilallaan viininvalmistuksesta.

II.4. **Tuen talousarviomäärärahat**

(13) Tuki myönnettiin suorina avustuksina ja pääomamarkkinoilta otettujen lainojen korkotukena.

(14) Osuuden hankintakustannukset olivat tavallisesti 293,99 euroa. Jos hankintakustannukset olivat pienemmät, tuen määrää vähennettiin vastaavasti.

(15) Osuutta kohden myönnetyt tuet olivat seuraavat:

Piirikunta tai kunta	1–5 hankittua osuutta	Kutakin lisäosuutta kohden	Tuen enimmäismäärä uutta osakasta kohden
Bernkastel-Wittlich	76,69 euroa	38,35 euroa	766,94 euroa
Cochem-Zell	76,69 euroa	76,69 euroa	Ei ylärajaa
Trier-Saarburg	76,69 euroa	38,35 euroa	766,94 euroa
Schweich	51,13 euroa	—	255,65 euroa

(16) Schweichin paikallisviranomaisten maksama tuki lisättiin (= tuen kasautuminen) Trier-Saarburgin piirikunnassa maksettuihin määriin.

(17) Cochem-Zellin piirikunnassa myönnettiin 4,95 prosentin suuruista korkotukea kaikkiin osuuksien hankkimista varten otettuihin lainoihin enintään neljän vuoden ajan.

(18) Vuonna 2000 tuottajaorganisaatioille maksettiin tukea seuraavasti:

Piirikunta / kunta	Mosellandin viinintuottajien osuuskunta	Moselherzin tuottajaorganisaatio	Mosel Gaten tuottajaorganisaatio
Bernkastel-Wittlich	44 022 euroa	- euroa	- euroa
Cochem-Zell	20 171 euroa	- euroa	- euroa
Trier-Saarburg	51 270 euroa	6 990 euroa	7 631 euroa
Schweich	16 975 euroa	3 390 euroa	5 011 euroa
Yhteensä	132 438 euroa	10 380 euroa	12 642 euroa

(19) Vuonna 2000 maksettiin tukea yhteensä 155 460 euroa. Toimenpide rahoitettiin piirikuntien ja Schweichin kunnan talousarviosta.

II.5. **Toimenpiteen kesto**

(20) Cochem-Zellin piirikunnassa toimenpiteen kestoaika oli neljä vuotta (2000–2003). Muiden tukijärjestelmien kesto oli rajoitettu vuoteen 2000.

II.6. **Tuensaajat**

(21) Tuki maksettiin suoraan tuottajaorganisaatioille, jotka myivät osuudet alennettuun hintaan jäseniksi liittyville viininviljelijöille ja viinitiloille.

(22) Näin kunkin piirikunnan viininviljelijöillä ja viinitiloilla oli mahdollisuus hankkia osuuksia tuottajaorganisaatioissa edullisemmin kustannuksin.

(23) Tuottajaorganisaatiot saattoivat toimenpiteen avulla korottaa pääomaansa ja varmistaa raaka-ainehankintansa.

II.7. **Syyt muodollisen tutkintamenettelyn aloittamiseen**

(24) Toimenpide luokiteltiin alustavan tarkastelun perusteella viinitiloille ja tuottajaorganisaatioille myönnettäväksi toimintatueksi, joka ei sovellu yhteismarkkinoille. Sen vuoksi komissio päätti aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn.

III. ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

III.1. Valitukset toimenpidettä vastaan

(25) Komission yksiköt saivat tarkasteltavana olevan tukijärjestelmän käyttöönottoon liittyvän valituksen. Valituksen tekijä viittasi siihen, että tuen ansiosta viininviljelijät saattoivat hankkia osuuksia paikallisissa tuottajaorganisaatioissa alennettuun hintaan. Pääoman lisäämisestä saatavan hyödyn lisäksi tuottajaorganisaatiot saattoivat toimenpiteen avulla myös varmistaa raaka-aineena käytettävän puristemehun ja raakaviinin saatavuuden. Valituksen tekijän mukaan tämä saattoi kilpailijat epäedullisempaan asemaan puristemehun ja raakaviinin hankintojen osalta.

III.2. Asianomaisten huomautukset muodollisen tutkintamenettelyn aikana

(26) Asianomaisten ja/tai tuen myöntäneiden Saksan alueviranomaisten huomautuksissa korostettiin, että oli tärkeää tukea välttämätöntä rakenneuudistusta 2 000-vuotisella viininviljelyalueella. Jyrkillä rinteillä tapahtuvan viininviljelyn säilymisellä on erittäin suuri merkitys alueen matkailulle ja ruokaperinteelle. Huomautusten esittäjien mukaan toimenpiteen avulla voidaan vähentää tuotantokapasiteettia. Lisäksi vedottiin asetuksen (EY) N:o 1860/2004 soveltamiseen.

IV. SAKSAN HUOMAUTUKSET

(27) Saksan viranomaiset korostivat huomautuksissaan voimakkaasti, että oli ehdottoman tärkeää tukea välttämätöntä rakenneuudistusta 2 000-vuotisella viininviljelyalueella, koska jyrkillä rinteillä tapahtuvan viininviljelyn säilymisellä on erittäin suuri merkitys alueen matkailulle ja ruokaperinteelle. Tuen oli määrä tasoittaa viininviljelijöille ja viinitiloille aiheutuvia haittoja näiden joutuessa luopumaan omasta viininvalmistuskapasiteetistaan täyttääkseen viisivuotisen sitoumuksensa toimittaa tuotantonsa tuottajaorganisaatioille. Sen vuoksi tukea voidaan perustellusti pitää tuotantokapasiteetin vähentämiseen tarkoitettuna toimenpiteenä.

(28) Täydentävässä huomautuksessaan Saksan viranomaiset pyysivät asetuksen (EY) N:o 1860/2004 soveltamista.

V. ARVIOINTI TUESTA

Yhteinen markkinajärjestely

(29) EY:n perustamissopimuksen 36 artiklaa sovelletaan viininviljelyyn ja -valmistukseen, jotka kuuluvat viinin yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1493/1999 ([4]) soveltamisalaan.

(30) Saksan viranomaisten ja asianomaisten huomautusten mukaan viininviljelijöiden ja viinitilojen taloudelliset vaikeudet johtuivat myyntimahdollisuuksien rakenteellisista muutoksista markkinoilla. Tynnyriviinin myynti litroittain omasta viinikellarista oli yhä vaikeampaa, koska markkinoilla haluttiin joko raaka-ainetta (rypäleitä tai tuoretta puristemehua) tai markkinoiden erityistarpeisiin suunnattuja laatuviinejä. Yksityiset yritykset olisivat voineet tehdä samankaltaisia sopimuksia viinitilojen kanssa ja ottaa vastatakseen näiden markkinointiriskit.

(31) Kuten edellä 12 kohdassa mainitaan, alueviranomaiset ovat tässä tilanteessa ottaneet osittain vastatakseen viininviljelijöiden tuottajaorganisaatio-osuuksien hankkimisesta aiheutuvista kustannuksista. Kyseisten tuottajaorganisaatioiden osuuksia hankkivien viljelijöiden oli sitouduttava siirtämään koko viljelyalansa tuottajaorganisaatiolle ja toimittamaan sille tuottamansa rypäleet, puristemehu ja/tai viini kokonaisuudessaan. Viinitilojen oli myös sitouduttava säilyttämään osuudet viiden vuoden ajan, mikä käytännössä merkitsi niiden oman viininvalmistustoiminnan loppumista. Verrattuna muihin viinin tuotantoa ja kaupan pitämistä harjoittaviin yrityksiin tuottajaorganisaatiot pystyivät varmistamaan raaka-aineostonsa, koska niiden osakkaina olevat viininviljelijät ja viinitilat oli velvoitettu viiden vuoden ajan toimittamaan tuottamansa rypäleet, puristemehu ja/tai viini kokonaisuudessaan tuottajaorganisaatiolle (ks. edellä oleva II.2 kohta).

(32) Tuottajaorganisaatioiden tukeminen varmistamalla, että viininviljelijät toimittavat niille kaikki tuottamansa rypäleet, puristemehun ja viinin ja sitoutuvat samalla luopumaan omasta viinintuotannostaan, on rakenteellinen toimenpide, joka on vahvistanut tuottajaorganisaatioiden asemaa. Näille tuottajaorganisaatioille turvattujen hankintojen muodossa koituvaa etua voidaan erillisesti tarkasteltuna pitää oikeutetusti asetuksen (EY) N:o 1493/1999 39 artiklassa säädetyt tavoitteet täyttävän markkinarakenneuudistustoimenpiteen vaikutuksena.

VALTIONTUKI

(33) Asetuksen (EY) N:o 1493/1999 71 artiklan 1 kohdassa säädetään, että

”jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa sovelletaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuotantoon ja kauppaan.”

(34) Saman asetuksen 71 artiklan 2 kohdassa säädetään, että

”Edellä II osaston II luvun (Lopullisesta viininviljelystä luopumisesta myönnettävät palkkiot) *soveltaminen ei estä sellaisen kansallisen tuen myöntämistä, jolla on samat tavoitteet kuin kyseisessä luvussa. Tällaisiin tukiin sovelletaan kuitenkin 1 kohtaa.”*

(35) EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää

([4]) EYVL L 179, 14.7.1999, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna.

kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(36) Tarkasteltavana oleva tukijärjestelmä rahoitettiin asianomaisten piirikuntien ja yhden Rheinland-Pfalzin osavaltion kunnan julkisista varoista. Tuki on omiaan vääristämään kilpailua ([5]) ja vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ([6]).

V.1. Viininviljelijöiden ja viinitilojen tuottajaorganisaatioiden osuuksien hankkimiseen myönnetystä tuesta ja korkotuesta saama etu

(37) Eräät Rheinland-Pfalzin viininviljelijät ja viinitilat ovat hankkineet osuuksia tuottajaorganisaatioissa alueviranomaisten myöntämän tuen avulla, toisin sanoen maksamalla osuuksista alennetun hinnan (ks. 15 kohta). Ostajien olisi normaalisti kuulunut vastata myös osuuksien tavanomaisesta hinnasta vähennetystä määrästä. Näin ollen toimenpiteestä koituu kyseisille yrityksille välitöntä taloudellista etua, joka rahoitetaan julkisista varoista.

(38) Enintään 4,95 prosentin suuruinen korkotuki, jota myönnettiin eräille viininviljelijöille ja viinitiloille osuuksien hankintaa varten (ks. 17 kohta), merkitsee niin ikään julkisista varoista rahoitettua taloudellista etua kyseisille tuensaajille.

(39) Sen vuoksi voidaan soveltaa EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohtaa.

(40) Jäljempänä V.3 kohdassa tarkastellaan, voidaanko edellä tarkoitettuun etuun soveltaa maatalousalan valtiontukia koskevien yhteisön suuntaviivojen ([7]), jäljempänä 'maatalousalaa koskevat yhteisön suuntaviivat', 9 kohtaa, joka liittyy kapasiteetin vähentämiseen myönnettäviin tukiin.

V.2. Tuottajaorganisaatioiden saama taloudellinen etu

(41) Komissio pysyy muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa kirjeessä ilmaisemassaan näkemyksessä, jonka mukaan tuottajaorganisaatioille aiheutui etua tuesta, jota myönnettiin viininviljelijöille ja viinitiloille tuottajaorganisaatioiden osuuksien hankintaa varten. Osuuksien hankintaan myönnettävä tuki oli rajoitettu ainoastaan tiettyihin tunnustettuihin tuottajaorganisaatioihin (ks. 10 kohta). Viininviljelijöiden ja viinitilojen oli säilytettävä osuutensa viiden vuoden ajan.

(42) Saksan viranomaisten mukaan viinimarkkinoiden rakenneuudistus oli väistämätön. Vaikka viininviljelijät olivatkin voineet hankkia osuuksia tuottajaorganisaatioissa kohtuulliseen hintaan, rakenteellinen muutos tapahtui vasta sen jälkeen, kun alue- ja kunnallisviranomaiset olivat ottaneet käyttöön tukiohjelman.

(43) Verrattuna muihin viinin tuottamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiviin yrityksiin nämä tuottajaorganisaatiot pystyivät korottamaan pääomaansa, parantamaan maksukykyään ja saamaan lisätuloja alennettuun hintaan tai korkotuen avulla osuuksia hankkineiden uusien jäsenten liittymisen myötä. Tuottajaorganisaatioille aiheutui lisäetua siitä, että osuuksien hankintaan myönnettävän tuen edellytyksenä oli viininviljelijöiden sitoutuminen toimittamaan organisaatiolle kaikki tuottamansa rypäleet, puristemehu ja/tai viini sekä lopettamaan oma viinintuotantonsa.

(44) On aiheellista viitata yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-156/98, *komissio v. Saksa* ([8]), antaman tuomion 26 kohtaan:

> *"Esillä olevassa asiassa EstG:n 52 § :n 8 momentissa tarkoitetuille yrityksille välillisesti myönnetty etu perustuu siihen, että jäsenvaltio luopuu verotuloista, jotka se olisi normaalisti saanut, koska tämän luopumisen avulla sijoittajille tarjotaan mahdollisuus hankkia osakkuuksia kyseisissä yrityksissä verotuksellisesti edullisemmin edellytyksin."*

(45) Tuomio vahvistettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel v. komissio* ([9]), tekemän päätöksen 95 kohdassa:

> "… [S]en toteaminen, että on olemassa valtion varoista rahoitettava toimenpide tietyn yrityksen hyväksi [..], ei edellytä, että kyseinen yritys on toimenpiteen välitön edunsaaja. EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella yksittäisille kuluttajille myönnettävä sosiaalinen tuki voi kuulua perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Myös silloin, kun jäsenvaltio luopuu verotuloista, voi olla kyseessä valtion varojen välillinen siirtäminen, jota voidaan pitää tukena muiden taloudellisten toimijoiden kuin verohelpotuksen välittömänä edunsaajana olevien toimijoiden hyväksi (vrt. yhteisöjen tuomioistuimen 19 päivänä syyskuuta 2000 asiassa C-156/98, Saksa v. komissio, antama tuomio. Kok. 2000, I-6857, 24–28 kohta)."

(46) Edellä mainitun oikeuskäytännön perusteella komissio päättelee, että viininviljelijöille ja viinitiloille tiettyjen tuottajaorganisaatioiden osuuksien hankintaan myönnettävä tuki, jonka edellytyksenä on kyseisten osuuksien säilyttäminen vähintään viiden vuoden ajan, on johtanut kyseisten tuottajaorganisaatioiden pääoman kasvamiseen, jota ei olisi tapahtunut ilman mainittua tukea. Tällaisten osuuksien hankkiminen valtion myöntämän tuen avulla merkitsee valtion varojen välillistä siirtämistä tuottajaorganisaatioille. Näin aiheutunut tuottajaorganisaatioiden pää-

([5]) Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yrityksen kilpailuaseman parantaminen valtiontuen avulla aiheuttaa yleensä kilpailun vääristymistä niihin kilpailijayrityksiin nähden, jotka eivät saa vastaavaa tukea (asia C-730/79, *Philip Morris,* Kok. 1980, s. 2 671, 11 ja 12 kohta).

([6]) Saksan osuus yhteisön sisäisessä viinin kaupassa vuonna 1999 oli 10 364 000 miljoonaa hehtolitraa tuonnin ja 1 881 900 miljoonaa hehtolitraa viennin osalta. Rheinland-Pfalzin osalta ei ole saatavissa erillisiä tietoja (Lähde: Statistisches Bundesamt).

([7]) EYVL C 232, 12.8.2000, s. 19.

([8]) Asia C-156/98, *Saksa v. komissio*, Kok. 2000, I-/6857, 26 kohta.

([9]) Asia T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel v. komissio,* ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 95 kohta.

oman kasvu tarkoittaa välillistä taloudellista etua, jota on pidettävä muuna valtiontukena kuin viininviljelijöille ja viinitiloille myönnettynä etuna.

(47) Sen vuoksi voidaan soveltaa EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohtaa.

V.3. **EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut poikkeukset**

(48) Tämän jälkeen on tarkasteltava sitä, voidaanko tapaukseen soveltaa jotakin EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaiseen periaatteelliseen kieltoon liittyvistä poikkeuksista.

(49) Käytettävissä olevien tietojen mukaan ei ole mahdollista soveltaa mitään EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdassa tai 3 kohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitetuista poikkeuksista, koska ei ole kyseessä

— tuki taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma,

— tuki Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen tai jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen,

— tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

(50) Ainoa mahdollisesti sovellettavissa oleva poikkeus on siten EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu poikkeus.

Viininviljelijöille ja viinitiloille myönnetyn tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

(51) Saksan viranomaiset ehdottivat 13 päivänä helmikuuta 2002 päivätyssä kirjeessään, että tukitoimenpidettä arvioitaisiin maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 9 kohdan perusteella.

(52) Suuntaviivojen 9 kohdan mukaan tuotantokapasiteetin poistamiseen tarkoitettua tukea voidaan myöntää, jos tuki on tuotantokapasiteetin vähentämiseen tähtäävien muiden yhteisön järjestelyjen mukaista ja jos se täyttää seuraavat edellytykset:

a) tuesta on yleisesti hyötyä kyseisellä alalla ja sen ajallinen kesto on rajoitettu;

b) tuensaajalta edellytetään riittävää vastasuoritusta, joka yleensä tarkoittaa lopullista ja peruuttamatonta päätöstä kyseisen tuotantokapasiteetin tosiasiallisesta poistamisesta;

c) on varmistettava, että tukea ei käytetä vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja niiden rakennemuutokseen;

d) pääoma-arvon tai tulevien tulojen menetyksestä ei makseta liian suurta korvausta; vähintään puolet näiden tukitoimenpiteiden kustannuksista olisi saatava kyseiseltä alalta joko vapaaehtoisina suorituksina tai pakollisina maksuina;

e) tukea ei saa myöntää, jos se vaikuttaa yhteisten markkinajärjestelyjen mekanismeihin.

Edellä olevan a alakohdan osalta: Yleinen hyöty kyseisellä alalla

(53) Tuella näyttää olevan positiivinen vaikutus maataloustuotannon keskittymiseen, ja se on ilmeisestikin johtanut hintatilanteen tietynasteiseen vakauttamiseen litroittain myytävän viinin markkinoilla. Tuki oli rajoitettu koskemaan kolmea piirikuntaa ja yhtä kuntaa Rheinland-Pfalzissa. Bernkastel-Wittlichin piirikunnan viranomaisten ohjeet koskivat tietyn tuottajaorganisaation (*Moselland*) osuuksien hankintaan myönnettävää tukea. Cochem-Zellin piirikunnan viranomaisten ohjeissa oli samansuuntaisia määräyksiä, mikä johti käytännössä siihen, että tukea myönnettiin ainoastaan *Moselland*-tuottajaorganisaation osuuksien hankintaan. Trier-Saarburgin piirikunnan ja Schweichin kunnan viranomaisten ohjeita ei ollut laadittu koskemaan mitään erityistä yritystä, vaan niiden mukaan edunsaajia olivat kaikki Saksan markkinarakennelain mukaan hyväksytyt osuuskunnat ja/tai tuottajaorganisaatiot. Muut yksityiset yritykset, jotka toimivat viinin tuottamisen tai kaupan pitämisen alalla mutta eivät täyttäneet edellä mainittuja vaatimuksia, oli siten suljettu tukitoimenpiteen ulkopuolelle. Tukijärjestelmän enimmäiskestoaika oli neljä vuotta.

(54) Maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 9.6 kohdan mukaan kaikilla kyseisen alan toimijoilla on oltava mahdollisuus turvautua kapasiteetin poistamiseksi toteutettaviin tukijärjestelmiin. Kuten edellä todetaan, tämän edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän. Komissio sai myös huomautuksen eräältä markkinatoimijalta, joka valitti, että tuen myöntäminen toimenpiteen osana tietyille tuottajaorganisaatioille ei ollut millään muotoa viinialan yhteisen edun mukaista, koska viinin tuottamisen ja/tai kaupan pitämisen alalla toimivat yksityiset yritykset eivät voineet päästä osallisiksi tukitoimenpiteestä.

Edellä olevan b alakohdan osalta: Vastasuoritus

(55) Saksan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että tuki on toimenpide, jolla pyritään viinialan yritysten tuotantokapasiteetin vähentämiseen. Perusteluna mainittiin, että viininviljelijät sitoutuivat toimittamaan tuottajaorganisaatiolle kaikki tuottamansa rypäleet, rypälemehun ja/tai viinin sekä luopumaan pitkällä aikavälillä omasta viinintuotantokapasiteetistaan.

(56) Maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 9.2 kohdan mukaan kapasiteetin vähentämiseen tähtäävää tukea voidaan myöntää vain, jos se kuuluu alalla toteutettavaan

rakenneuudistusohjelmaan, jonka tavoitteet ja toteutusaikataulu on määritelty selkeästi. Tarkasteltavana oleva toimenpide toteutettiin ilman tällaista rakenneuudistusohjelmaa.

(57) Maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 9.4 kohdan mukaan tuensaajalta edellytetään riittävää vastasuoritusta. Tämä vastasuoritus sisältää tavallisesti lopullisen ja peruuttamattoman päätöksen kyseisen tuotantokapasiteetin poistamisesta. Tuensaajan on annettava oikeudellisesti pätevä sitoumus siitä, että kapasiteetin poistaminen on lopullista ja peruuttamatonta. Saksan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että viininviljelijät eivät olleet antaneet oikeudellisesti pätevää sitoumusta oman tuotantokapasiteettinsa poistamisesta. Viinintuotannon osalta velvoite toimittaa tuottajaorganisaatiolle rypäleet, puristemehu ja viini merkitsee vastaavan tuotantokapasiteetin poistamista kuitenkin ainoastaan sen viiden vuoden ajanjakson ajan, jonka velvoite on voimassa. Sen vuoksi komissio päättelee, että tämä edellytys ei täyty.

Edellä olevan c alakohdan osalta: Tukea ei saa myöntää vaikeuksissa oleville yrityksille

(58) Tukijärjestelmään ei sisälly asiaa koskevia määräyksiä.

Edellä olevan d alakohdan osalta: Liiallisten korvausten välttäminen ja alan osallistuminen kustannuksiin

(59) Maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 9.6 kohdassa määrätään, että tuen määrä on rajoitettava tiukasti menetetyn omaisuuden arvon korvaamiseen ja kannustuslisään, joka saa olla enintään 20 prosenttia omaisuuden arvosta. Suuntaviivojen 9.7 kohdassa määrätään lisäksi, että vähintään puolet näiden tukitoimenpiteiden kustannuksista olisi saatava kyseiseltä alalta joko vapaaehtoisina suorituksina tai pakollisina maksuina.

(60) Saksan viranomaiset eivät ole esittäneet mitään tarkkoja laskelmia viininviljelyä harjoittavien yritysten menetetyn omaisuuden arvosta (mikäli sitä koskevia tietoja on ylipäänsä annettu). Sen vuoksi ei tässä vaiheessa voida sulkea pois mahdollisuutta, että kyseessä voi olla menetysten liiallinen korvaaminen ja että tuen määrä ylittää 50 prosenttia tukitoimenpiteen tosiasiallisista kustannuksista. Sen vuoksi komissio katsoo, että tämä edellytys ei täyty.

Edellä olevan e alakohdan osalta: Yhteinen markkinajärjestely

(61) Tukijärjestelmä ei ole ristiriidassa viinin yhteisen markkinajärjestelyn tavoitteiden kanssa.

(62) Koska viininviljelijöille ja viinitiloille myönnetty tuki ei edellä mainituista syistä vastaa maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 9 kohdan edellytyksiä, se on yhteismarkkinoille soveltumatonta toimintatukea.

(63) Tukeen ei voida soveltaa mitään muita EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia perusteita.

Tuottajajärjestöille myönnetyn tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

(64) Komissio suhtautuu myönteisesti maatalousalan tuottajajärjestöjen perustamiseen ja viljelijöiden liittymiseen tällaisten organisaatioiden jäseniksi, jotta tarjonta voidaan keskittää ja tuotanto mukauttaa markkinoiden vaatimuksiin. Näiden organisaatioiden perustamiseen voidaan myöntää valtiontukea (maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 10.5 kohta). Valtiontukea voidaan myöntää myös silloin, kun on kyseessä organisaation toiminnan huomattava laajentaminen uusiin tuotteisiin tai uusille aloille (maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 10.6 kohta). Tarkasteltavana olevassa tapauksessa kumpikaan näistä edellytyksistä ei täyty.

(65) Maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 10.8 kohdan mukaan tuottajaorganisaatioille myönnettäviä tukia, jotka eivät liity suoraan perustamiskustannuksiin vaan esimerkiksi investoinneista aiheutuneisiin kustannuksiin, on arvioitava kyseisiä tukia koskevien sääntöjen mukaisesti. Koska tarkasteltavana olevassa tapauksessa toimenpiteen tarkoituksena on yksinomaan tuottajaorganisaatioden pääoman korottaminen, ei ole kyse investoinneista, eikä mainittua kohtaa voida käyttää tuen soveltuvuuden arviointiperusteena.

(66) Edellä mainituista syistä tuottajaorganisaatioille myönnetty tuki ei ole maatalousalaa koskevien yhteisön suuntaviivojen 10 kohdan määräysten mukainen, vaan on kyseessä toimintatuki, joka ei sovellu yhteismarkkinoille.

(67) Tukeen ei voida soveltaa mitään muita EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisia perusteita.

V.4. **Tuottajaorganisaatioille ja viinitiloille myönnettävä vähämerkityksinen tuki**

(68) Komission saama kokemus on osoittanut, että tietyin edellytyksin myönnetty määrällisesti vähäinen tuki ei kuulu EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

(69) Asetuksen (EY) N:o 1860/2004 mukaan tuki, jonka enimmäismäärä tuensaajaa kohti on enintään 3 000 euroa kolmen vuoden ajanjakson aikana ja jonka kokonaismäärä on rajoitettu noin 0,3:een prosenttiin maataloustuotannon vuosittaisesta arvosta, ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua, minkä vuoksi se ei kuulu EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

(70) Asetuksen (EY) N:o 1860/2004 5 artiklan mukaan tämä pätee myös ennen kyseisen asetuksen voimaantuloa myönnettyihin tukiin, mikäli asetuksen 1 ja 3 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

(71) Asetuksen 1 artiklassa soveltamisala rajoitetaan maatalousalaan. Tuki koskee viinin kaupan pitämistä. Asetuksen 1 artiklan a, b ja c alakohdassa säädettyjä rajoituksia ei sovelleta.

(72) Sen vuoksi nämä tukitoimenpiteet eivät 3 000 euron enimmäismäärään asti ole tukea, koska kaikki EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan edellytykset eivät täyty. Päällekkäisen laskennan välttämiseksi kyseistä rajaa olisi sovellettava ainoastaan viinitiloihin.

(73) Edellä mainitun perusteella komissio toteaa, että enimmäismäärältään 3 000 euron suuruisten avustusten myöntäminen osuuksien hankintaan ei ole tukea, jos asetuksessa (EY) N:o 1860/2004 säädetyt edellytykset täyttyvät. Kaikki kyseisen rajan ylittävät määrät edunsaajana olevaa viininviljelijää tai viinitilaa kohti ovat kokonaisuudessaan tukea.

VI. **PÄÄTELMÄT**

(74) Komissio päättelee, että tarkasteltavana olevan tukitoimenpiteen osana myönnetyt avustukset ja korkotuet ovat toimintatukea, johon ei voida soveltaa mitään yleiseen kieltoon sovellettavista poikkeuksista, minkä vuoksi tuki ei sovellu yhteismarkkinoille. Komissio toteaa myös, että Saksa on pannut tukitoimenpiteen täytäntöön sääntöjenvastaisesti.

(75) Silloin kun todetaan, että sääntöjenvastaisesti myönnetty valtiontuki ei sovellu yhteismarkkinoille, tuki olisi luonnollisesti perittävä takaisin, jotta kilpailutilanne voitaisiin mahdollisimman nopeasti palauttaa sellaiseksi kuin se oli ennen tuen olemassaoloa.

(76) Tämä päätös koskee tarkasteltavana olevaa tukijärjestelmää, ja se on pantava täytäntöön välittömästi — myös EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ([10]) 14 artiklassa säädetyn takaisinperinnän osalta.

(77) Viininviljelijöiden ja viinitilojen sekä tuottajaorganisaatioiden saaman välittömän ja välillisen edun arvioimiseksi ja samanaikaisesti tuen päällekkäisen laskennan estämiseksi Saksan on perittävä tuki takaisin yrityksiltä, joille sitä oli maksettu valtion varoista. Velvollisuus periä tuki takaisin tuottajaorganisaatioilta ei kuitenkaan estä mahdollisuutta, että viininviljelijöille tai viinitiloille myönnetty, kokonaismäärältään enintään 3 000 euron suuruinen tuki ei ole EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, mikäli asetuksessa (EY) N:o 1860/2004 säädetyt edellytykset täyttyvät. Sitä vastoin määrät, jotka ylittävät edellä mainitun rajan tuensaajana olevaa viininviljelijää tai viinitilaa kohti, ovat kokonaisuudessaan tukea, joka on perittävä takaisin tuottajaorganisaatiolta, jonka osuuksia lopullinen tuensaaja on hankkinut.

([10]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymissopimuksella

(78) Tämä päätös ei vaikuta kyseisten tuottajaorganisaatioiden mahdollisuuteen vaatia itselleen vastaavaa määrää viininviljelijöiltä tai viinitiloilta, eikä se estä tuottajaorganisaatioita turvautumasta muihin muutoksenhakumenettelyihin, mikäli tällaisesta mahdollisuudesta säädetään jäsenvaltion lainsäädännössä.

(79) Cochem-Zellin piirikunnassa maksetun korkotuen osalta tuen takaisinperittävä määrä vastaa viininviljelijöiden ja viinitilojen saaman korkotuen määrää. Velvollisuus periä tuki takaisin viininviljelijöiltä ja viinitiloilta ei kuitenkaan estä mahdollisuutta, että näille myönnetty, kokonaismäärältään enintään 3 000 euron suuruinen tuki ei ole EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, mikäli asetuksessa (EY) N:o 1860/2004 säädetyt edellytykset täyttyvät. Sitä vastoin määrät, jotka ylittävät edellä mainitun rajan tuensaajana olevaa viininviljelijää tai viinitilaa kohti, ovat kokonaisuudessaan tukea, joka on perittävä täysimääräisenä takaisin.

(80) Tämä päätös ei estä kyseisiä viininviljelijöitä tai viinitiloja turvautumasta muihin muutoksenhakumenettelyihin tuottajaorganisaatioon nähden, mikäli tällaisesta mahdollisuudesta säädetään jäsenvaltion lainsäädännössä,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtiontukijärjestelmä, jonka Saksan liittotasavalta on EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti pannut täytäntöön viininviljelijöille ja viinitiloille myönnettyinä suorina avustuksina ja korkotukina tuottajaorganisaatioiden osuuksien hankintaa varten sekä tuottajaorganisaatioiden hyväksi myönnettyinä suorina avustuksina, ei sovellu yhteismarkkinoille, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 artiklan soveltamista.

2 artikla

Edellä 1 artiklassa tarkoitetut Saksan liittotasavallan toteuttamat toimenpiteet edunsaajien hyväksi eivät ole tukea, siltä osin kuin ne täyttävät asetuksessa (EY) N:o 1860/2004 säädetyt edellytykset.

3 artikla

1. Saksan liittotasavallan on kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tekopäivästä ilmoitettava kaikille kyseisen valtiontukijärjestelmän piiriin kuuluville viinitiloille ja tuottajaorganisaatioille komission päätöksestä, jonka mukaan 1 artiklassa tarkoitettu valtiontukijärjestelmä ei sovellu yhteismarkkinoille.

2. Saksan liittotasavallan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitetun, edunsaajille sääntöjenvastaisesti myönnetyn tuen perimiseksi takaisin viinitiloilta tai tapauksesta riippuen tuottajaorganisaatioilta, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 artiklan tai kansallisen lainsäädännön

mukaisten vaatimusten soveltamista. Saksan liittotasavallan on kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta ilmoitettava komissiolle kyseisten edunsaajien henkilöllisyys, yksittäisille tuensaajille myönnettyjen tukien määrät ja niiden laskemisessa käytetyt menetelmät.

3. Takaisinperintä on toteutettava viipymättä Saksan lainsäädännön mukaisten menettelyjen mukaisesti siten, että voidaan varmistaa tämän päätöksen välitön ja tosiasiallinen täytäntöönpano.

4. Takaisin perittävään tukeen on sisällytettävä korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti.

5. Korko on laskettava Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 V luvun säännösten mukaisesti.

4 artikla

Saksan liittotasavallan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa ja suunnittelemansa toimenpiteet. Saksan on saman määräajan kuluessa myös toimitettava asiakirjat, joista ilmenee, että edunsaajia koskeva takaisinperintämenettely on aloitettu sääntöjenvastaisesti myönnetyn tuen osalta.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 7 päivänä kesäkuuta 2006.

Komission puolesta

Mariann FISCHER BOEL

Komission jäsen